

REPATRIEREA DE CĂTRE GERMANIA A ULTIMILOR
MILITARI POLONEZI REFUGIAȚI ÎN ROMÂNIA
(28 AUGUST 1940 – 4 FEBRUARIE 1941)

CORNEL ȚUCĂ *
ADRIAN RUDEI**

În anul 1940, spre sfârșitul lunii august, autoritățile militare române au luat act de preocuparea Marelui Stat Major¹ german vizând readucerea militarilor polonezi refugiați în România în teritoriul intrat sub protectoratul Germaniei, urmare a împărțirii Poloniei între ea și U.R.S.S.. Acțiunile, derulate în această direcție, sunt evidențiate în documente arhivistice militare - a căror valoare istorică o semnalăm ca atare - identificate în fondurile de arhivă nr. 3.810 și nr. 5.475, aflate în prezent în gestiunea Depozitului Central de Arhivă Pitești² al Ministerului Apărării Naționale. Conținutul informațional al respectivelor documente, ilustrează, pe larg, atât preocupările, cât și demersurile întreprinse concret de Marele Stat Major german³, pe lângă instituția militară similară română, în vederea repatrierii militarilor polonezi refugiați în România⁴.

Debutul preocupării germane a constituit-o adresa⁵ de informare transmisă Secretariatului General al Ministerului Apărării Naționale⁶, la 28 august 1940, de colonelul Ion Cretzulescu, din cadrul Secției a II-a a M. St. M. român. Prin respectiva adresă⁷, contrasemnată de șeful Biroului Atașăților Militari, maior N. Boian, s-a comunicat conducerii militare române că: „Atașatul militar al

* Asociația Națională Cultul Eroilor „Regina Maria”, Filiala Județeană Argeș.

** S. C. Image G. H. D. Brașov.

¹ În continuare, abreviat: M. St. M..

² În continuare, abreviat: D. C. A. Pitești.

³ Loc. cit., fond nr. 3.810, dosar nr. 21, anul 1940, f. 912.

⁴ O variantă a prezentei comunicări, prescurtată, a fost publicată de dr. Cornel Țucă, sub titlul: *Refugiații militari polonezi în România, în atenția Marelui Stat Major german (28 august 1940 – 4 februarie 1941)*, în revista „Document” a Serviciului Istoric al Armatei, an XVIII, nr.1 (67), 2015, p. 81 – 85.

⁵ Adresa nr. 32.796 din 28 august 1940

⁶ În continuare, abreviat: M. Ap. N..

⁷ Loc. cit., fond nr. 3.810, dosar nr. 21, anul 1940, f. 912.

Germaniei ne-a solicitat, pentru Diviziunea de Studii din M. St. M. german, o serie de informațiuni necesare pentru întocmirea unui studiu ce urmează a fi făcut asupra [războiului] Germaniei din Polonia”.

La solicitarea părții germane, M. St. M. român, în răspunsul său, a specificat faptul că: „dorește să procure M. St. M. German aceste informațiuni cât mai precise și cât mai complete”. Drept urmare, imediat, pentru a veni în sprijinul solicitării structuri similare germane, M. St. M. român a solicitat Secretariatului General să dispună ca Biroul Internaților Polonezi, condus de maiorul Manolescu, să întocmească un răspuns „cât mai ne-ntârziat”. În linii generale, M. St. M. german solicitase părții române informații punctuale, concrete, specifice, cu referire directă la militarii polonezi - atât din teritoriul Poloniei ocupat de Germania, cât și din cel ocupat de U.R.S.S. - aflați, încă, la aceea dată, refugiați în România.

Interesul M. St. M. german, în acest sens, exprimat ca atare în solicitarea în cauză, privea aspectele de mai jos.

1. Evidența efectivului total al militarilor polonezi refugiați în România. Răspunsul părții române trebuia formulat într-un: „Tabel detaliat indicând ofițerii și trupa pe grade, câți au fost și câți mai sunt? În plus, dacă era posibil, trebuia să se indice și unitățile din care aceștia au făcut parte”.

2. M. St. M. român, în răspunsul său, trebuia să specifice faptul dacă „refugiații militari polonezi au trecut frontiera în România constituiți în unități”. La un răspuns afirmativ, în acest sens, partea română trebuia, în plus, să consemneze următoarele elemente: denumirea unităților, cifra efectivelor acestora, numele comandanților, precum și evidența armamentului, echipamentului și uneltelor avute asupra lor.

3. De asemenea, răspunsul părții române, trebuia să indice existența sau nu a „jurnalelor de campanie și notelor sau însemnărilor personale zilnice” identificate de autoritățile române asupra militarilor polonezi refugiați. În cazul existenței unor asemenea documente, M. St. M. german a solicitat structurii similare române: „punerea lor” la dispoziția părții germane, motivând că ele urmau „să slujească la întocmirea istoriei acestei Campanii”.

4. Răspunsul părții române trebuia să cuprindă referiri cu privire la indicarea existenței sau nu a unor „conferințe, lucrări și publicații, redactate în limba polonă”, în legătură cu desfășurarea războiului germano-polon, identificate de armata română asupra refugiaților militari polonezi la primirea lor.

5. În fine, M. St. M. român, trebuia să mai comunice părții germane orice alte: „detalii sau chestiuni care ar privi această Campanie”, reținute de autoritățile române de la militarii polonezi refugiați în România.

Conținutul astfel structurat al solicitării în cauză, cât și, în același timp, urgența invocată a primirii lui, au fost justificate prin faptul că: „Marele Stat

Major German intenționează să publice lucrarea într-un termen scurt”. Dar, analiza punctelor solicitării germane, arată indubitabil, fără îndoială, faptul că interesul Marelui Stat Major german viza în realitate aspecte ce, nu numai că depășeau, nu aveau nicio legătură cu scopul enunțat către partea română.

După analiza solicitării în cauză, chiar pe respectiva adresă, șeful Serviciului Secretariat al Secretariatului General al M. Ap. N., locotenent colonelul I. Constantinescu, a pus următoarea rezoluție:

„30.VIII.1940. Prezentată Domnului Secretar General Șova.

Domnul general Șova va aviza la timp”.

Coincidență nefericită, a datei în sine, pentru partea română. Cu toții știm, azi, ce a reprezentat ziua de 30 august 1940 pentru țara noastră: impunerea semnării „Dictatul de la Viena”. Documentul a consfințit: Raptul teritorial, căruia i-a căzut victimă România în favoarea Ungariei, ca urmare directă a presiunii politico-militare exercitate de Germania și Italia.

Evenimentele din perioada următoare, care au determinat schimbări majore atât în viața politică, cât și în cea militară din România, au făcut ca solicitarea germană să nu mai fi fost una de actualitate. Concomitent, M. St. M. german, cunoscând bine schimbările politicești militare majore care se desfășurau în România în respectivul interval de timp, la rândul lui, nu a mai făcut nicio intervenție referitoare la soarta solicitării în cauză.

Imediat, după ce noua alianță politică și militară germano-română a devenit o realitate, solicitarea repatrierii militarilor polonezi aflați, încă, internați ca refugiați în România a fost reluată. Colonelul Dumitrescu Polihron, din Secția a II-a a M. St. M. român, la 17 noiembrie 1940, prin Adresa nr. 34.620⁸ (contrasemnata de șeful Biroului Legături Externe, maiorul N. Boian) s-a adresat Cabinetului ministrului apărării naționale informând: „Atașatul militar al Germaniei, revine din nou asupra cererii sale și insistă asupra răspunsului solicitat”. În aceeași adresă, colonelul Dumitrescu P. a specificat și faptul că, la intervențiile telefonice anterioare, făcute până la aceea dată, nu a primit răspuns. Drept urmare, pentru: „a nu mai fi puși în situațiunea delicată de a nu putea da acest răspuns” M. St. M. german, colonelul a fost obligat să solicite direct generalului I. Ilcușu, ministrul apărării, a: „dispune ca, Biroul Internațiilor Polonezi (maior Manolescu), să ne comunice informațiile cerute”.

După primirea adresei M. St. M. român, lt.col. A. Balaban, din cadrul Cabinetului, a înaintat ministrul apărării naționale Notă nr. 3.848⁹, din 23 noiembrie 1940, prin care a făcut o scurtă prezentare a istoricului solicitării germane. Pe Nota în cauză, generalul I. Ilcușu, ministrul apărării naționale, a pus următoarea rezoluție-ordin: „Se va întocmi lucrarea cerută de Marele Stat Major și trimite la Marele Stat Major” german. În baza respectivului ordin, generalul

⁸ Ibidem, f. 910.

⁹ Ibidem, f. 909.

N. Șova, secretarul general al Secretariatului General al M. Ap. N., a retransmis Secției a II-a din M. St. M. român, la 26 noiembrie 1940, pe lângă Nota nr. 3.848, și un răspuns, contra semnată de șeful Biroului 3, căpitan Gh. Chiliman, intitulat: „Notă informativă asupra refugiaților militari poloni, internați în lagărele militare de internare din România”¹⁰.

Tot în conținutul răspunsului în cauză s-a specificat și faptul că: „armata română nu posedă” de la internații militari polonezi „nici broșuri (conferințe, lucrări, publicații în limba polonă)” și nici „jurnale de campanie, note și însemnări personale zilnice”, cu referire la războiul germano-polon. Vom reda în continuare, în părțile cu trimitere la problematica în cauză, conținutul „Notei informative” transmise de generalul N. Șova, la 26 noiembrie 1940, M. St. M. român pentru a fi înaintată M. St. M. german¹¹.

„Notă informativă asupra refugiaților militari poloni
internați în lagărele militare de internare din România

I. INFORMAȚIUNI GENERALE ASUPRA REFUGIERII MILITARILOR POLONI PE TERITORIUL ROMÂNIEI

1. Față de evenimentele desfășurate la granița Bucovinei și, cu deosebire, în urma intervenției Rusiei Sovietice în războiul germano-polon, Statul Român – semnatar al Convenției de la Haga și în conformitate cu dispozițiunile prevăzute în această Convenție – a luat măsuri, intense și severe, pentru respectarea strictă a regulilor neutralității.

2. Refugiul – atât al populației civile polonă, cât și a refugiaților militari poloni – s-a făcut în grupe răzlete, venite devalma, nu în unități constituite și sub comandă.

3. Grupurile de trupe răzlete și fracțiunile de formațiuni militare polone, trecute pe teritoriul României, au fost dezarmate, fixându-li-se regiuni de internare.

4. Afluirea elementelor izolate polone a început la 17 Septembrie 1939, când s-au prezentat la punctele de frontieră primele grupe de ostași poloni, amestecați cu refugiați politici poloni. Ulterior, sub presiunea forțelor germane, au apărut la granița română grupe mai compacte de civili și militari, îngroziți de urmărirea necruțătoare a trupelor și în special a aviației germane.

5. Operațiunea de dezarmare a militarilor poloni, a întâmpinat oarecări greutăți, din cauza modului de comportare a unora din refugiații poloni, deoarece – bănuind, că se acordă avantajii mai mari militarilor și, în special, ofițerilor – căutau să inducă în eroare autoritățile noastre militare, astfel:

¹⁰ Ibidem, f. 898.

¹¹ Ibidem, f. 899-904.

- unii civili, își asumau calitatea de militar;
- unii ostași poloni (grade inferioare), cătau a trece drept ofițeri poloni.

6. Trierea refugiaților militari poloni, s-a terminat la data de 14 octombrie 1939.

II. ADĂPOSTRIREA REFUGIAȚILOR MILITARI POLONI ÎN LAGĂRELE DE INTERNARE

1. Inițial, zona hotărâtă pentru internarea refugiaților militari poloni a fost regiunea Tulcea – Babadag, în Nordul Dobrogei. Cum, însă, Bucovina era congestionată de marele număr de refugiați militari poloni (circa 24.000 oameni) și pentru o cât mai grabnică degajare a acestei regiuni de frontieră, s-a format – în primele momente – o zonă de internare intermediară pentru refugiații militari poloni la Focșani (înglobând localitățile: Focșani, Mărășești, Panciu, Odobești și Narja), unde au fost îndreptate primele convoaie de polonezi.

Toate convoaiele au fost însoțite de gărzi de jandarmi.

2. Începând din ziua de 20 Septembrie 1939, refugiații militari poloni au fost dirijați, cu C.F.R. și autocamioane, în zona Tulcea – Babadag (înglobând localitățile: Tulcea, Babadag, Isaccea, Măcin, Pecineaga).

3. Zona Tulcea – Babadag, era hotărâtă să fie zona definitivă de internare a refugiaților militari poloni. Deoarece, însă, cantonamentele din Dobrogea nu au fost găsite bune, pentru a asigura o bună cazare internaților militari poloni pe timpul iernii, iar construirea taberelor nu ar fi putut fi terminată până la sfârșitul lunii Decembrie 1939, s-a hotărât a se înființa, mai multe lagăre provizorii, pentru trupă și ofițeri, arătate în Anexa 1.

4. La 10 februarie 1940, s-au desființat lagărele provizorii de internare și refugiații militari poloni au fost grupați în 2 zone importante de internare, astfel:

a) Zona T[âr]g[u] Jiu, unde s-au instalat 1 lagăr de internare pentru ofițerii poloni și 1 lagăr de internare pentru trupa polonă;

b) Zona Târgoviște, unde s-a înființat 1 lagăr pentru ofițerii poloni la Târgoviște și 1 lagăr pentru trupa polonă la Comișani.

În plus, au luat ființă următoarele lagăre speciale:

- Lagărul de la Dragoslave[le], pentru mareșalul Ritz Șmigly și suita sa (2 ofițeri superiori poloni);

- Lagărul de la Băile Herculane, pentru 19 generali poloni;

- Lagărul de la Bals, pentru ofițerii poloni de origine etnică germană;

- Lagărul de la Cetățuie (Brașov), care a funcționat ca lagăr disciplinar (închisoare) pentru ofițerii poloni;

- Lagărul de la Făgăraș, considerat ca lagăr disciplinar (închisoare) pentru trupa polonă.

5. În prezent, [mai] sunt numai 2 lagăre importante de internare, pentru refugiații militari poloni și anume:

- a). Lagărul de internare ofițeri poloni – Călimănești;
- b). Lagărul de internare trupă polonă – Tg. Jiu.

În plus, la Dragoslavele, are domiciliul fixat mareșalul Ritz Șmigly, împreună cu suita sa.

III. EFECTIVELE MILITARILOR POLONI REFUGIAȚI ÎN ROMÂNIA

1. Situația cu variațiilor în efectivele internaților militari poloni, de la data de 14 Octombrie 1939 (când s-a terminat trierea refugiaților poloni) și până la 10 Februarie 1940 (când s-au înființat cele 2 zone importante de internare a militarilor poloni, de la T[âr]g[u] și Târgoviște), se arată în Anexa 2.

2. Situația de efective a internaților militari poloni, la data de 20 Noiembrie 1940, se arată în Anexa 3 [...].”

La 2 decembrie 1940, doar la câteva zile după remiterea „*Notei*” de mai sus, generalul N. Șova a raportat generalului I. Ilcușu, ministrul apărării naționale, prin Raportul nr. 23.622¹², contrasemnat de șeful Serviciului Secretariat General, locotenent colonelul A. Balaban, că: „În ziua de 1 decembrie 1940, ora 6,00, au plecat cu două vagoane germane, din Turnu Severin, un număr de 2.344 internați militari poloni și 10 persoane civile (familii de subofițeri poloni), pentru repatriere în Polonia Germană”. Această acțiune de repatriere a fost făcută prin intermediul Legației germane din București și ea a vizat doar subofițeri și trupă din fosta armată polonă.

Din conținutul adresei în cauză, aflăm că, la dată respectivă, se mai aflau internați în țara noastră: 1.758 militari polonezi, din care:

- 691, în Lagărul de internare trupă polonă Târgu Jiu (47 ofițeri, 115 subofițeri, 523 trupă și 6 funcționari [civili] militari);
- 1.062, în Lagărul de internare ofițeri poloni Călimănești (1.041 ofițeri, 2 subofițeri, 16 trupă și 3 funcționari civili).

Secretariatul General al M.Ap.N., sub semnătura generalului I. Șteflea, a transmis generalului N. Șova, la 9 decembrie 1940, prin Adresa nr. 1.644/M¹³, ordinul în rezoluție al generalului Ion Antonescu:

„9 XII.1940.

Trebuie urmărită cu perseverență și repatrierea restului. În acest scop, se va continua tratativele cu Legația germană. Lagărele trebuie eliberate cât mai curând”.

¹² Loc. cit., fond nr. 5.475, dosar nr. 2632, anii 1940-1941, f. 327.

¹³ Ibidem, f. 326.

De asemenea, semnalăm faptul că, M. St. M. german, nu a mai făcut trimitere la înaintarea de către partea română a studiului – inițial solicitat - dedicat Campaniei din anul 1939 din Polonia. Preocuparea M. St. M. german reducându-se, de data aceasta, doar la problematica repatrierii din România a refugiaților militari, și nu numai, polonezi. În acest sens, menționăm faptul că, la 22 ianuarie 1941, Statul Major al Misiunii Militare Germană în România a transmis părții române că: „delegatul nostru, maior Wollmann, a stabilit de comun acord cu delegatul domniei voastre, locotenent colonel Balaban Aurel, condițiunile de repatriere a prizonierilor internați polonezi aflați în lagărele Târgu Jiu și Călimănești”¹⁴.

Următoarea predare către partea germană, a militarilor refugiați polonezi, urma a fi efectuată, prin grija germanilor, în ziua de 1 februarie 1941, în gările feroviare din Târgu Jiu și Călimănești. Garniturile feroviare, necesare repatrierii în cauză, urmau a fi puse la dispoziție de germani, care asigurau – tot ei - paza și siguranța militarilor polonezi refugiați în țara noastră.

Internații „poloni (militari și civili) din România”, trebuiau transportați sub paza efectivelor Batalionului 514 german; iar destinația inițială a respectivelor garnituri feroviare a fost: „localitatea Kaisersteimbruch, Districtul militar 17”¹⁵. Maiorul Wollmann Fritz, comandantul batalionului german, a fost informat de partea română, la 28 ianuarie 1941, că efectuarea preconizatului transport a fost amânată până la data de 4 februarie 1941¹⁶.

Dar, tot în ziua de 28 ianuarie 1941, colonelul Hauffe, șeful Statului Major al Misiunii Militare Germană în România, a comunicat părții române transporturile feroviare ce urmau a fi efectuate de Batalionul 514 german¹⁷:

a) Din stația feroviară Cornetu, de lângă Călimănești, trebuiau îmbarcați, într-o garnitură feroviară (tren), militarii polonezi internați în Lagărul din Călimănești, în număr total de: 1.041 ofițeri și 21 trupă (specificăm că, printre ofițeri, se afla și generalul maior Litwinowicz, fostul viceministru de război polon).

b) Din stația feroviară Cărbunești, de lângă Târgu Jiu, trebuiau îmbarcați, în două garnituri feroviare (trenuri), militarii polonezi internați în Lagărul din Târgu Jiu, în număr de: 47 ofițeri și 644 trupă.

De altfel, în legătură cu acțiunea de repatriere a militari polonezi refugiați în România, la 28 ianuarie 1941, s-a mai stabilit de reprezentanții celor două părți că, în acest sens, trebuia să li se comunice ofițerilor: „această îmbarcare se face în vederea transferării în altă localitate”, iar „soldaților polonezi nu li se va comunica destinația”. Conform înțelegerii în cauză, pe timpul transporturilor de

¹⁴ Ibidem, f.350.

¹⁵ Ibidem, f. 360.

¹⁶ Ibidem, f. 362.

¹⁷ Ibidem, f. 366.

repatriere pe teritoriul român, Guvernul român urma să asigure, pentru fiecare garnitură feroviară (tren) în parte, câte un vagon prevăzut în mod special cu hrană rece pentru 4 zile. Concomitent, s-a mai prevăzut și servirea cu „băuturi calde”, ca suplimente, a militarilor polonezi din respectivele garnituri feroviare, în:

- gările Sibiu și Arad, pentru garnitura feroviară plecată din Cornetu;
- în gările Timișoara și Arad, pentru cele două garnituri feroviare

plecate din Cărbunești.

De asemenea, pentru toate cele trei garniturile feroviare, pe timpul traversării teritoriului ungar, aceste „băuturi calde” urmau a le fi distribuite militarilor polonezi în gările din Szolnok și Ersckrijvar.

Generalul Calotescu, secretarul general al Subsecretariatului de Stat al Armatei de Uscat, din partea română, și maiorul Wollmann Fritz, din partea Misiunii Militare Germană, au mai încheiat, în ziua de 28 ianuarie 1941, și un proces-verbal: „prin care s-a ajuns de comun acord a se repatria și familiile ofițerilor și subofițerilor poloni (soții, copii și rude), în total general [de] 40 [...]”¹⁸.

Drept urmare a respectivelor măsuri organizatorice, stabilite de comun acord de reprezentanții celor două părți, putem considera operațiunea repatrierii militarilor polonezi refugiați, rămași în România după 30 august 1940, ca încheiată începând cu data de 4 februarie 1941. De altfel, după finalizarea respectivelor transporturi feroviare, M. St. M. german a considerat încheiate demersurile întreprinse pe lângă partea română în legătură cu repatrierea militari polonezi refugiați în România.

¹⁸ Ibidem, f. 412.

Anexa 1

„TABEL DE LAGĂRELE PROVIZORII DE INTERNARE POLONE,
ÎNFIINȚATE ÎN INTERVALUL DE TIMP DE LA 23.IX.1939 – 10.II.1940.

Categoria de lagăre	Data înființării lagărelor	Numărul de lagăre	Localitatea de dislocare a lagărelor	Observațiuni
LAGĂRE DE INTERNARE TRUPĂ POLONĂ	23.IX.1939	7	R[âmnicu] Vâlcea R[âmnicu] Sărat T[urnu] Severin Calafat Caracal Slatina T[ârgu] Jiu	
	24.IX.1939	1	Pitești	
	29.IX.1939	1	C[âmpu] Lung (Muscel)	
	30.IX.1939	2	Urziceni Strehaia	
	3.X.1939	1	Craiova	
	9.X.1939	1	Comișani (Dâmbovița)	
	1.XI.1939	1	Făgăraș	Lagăr disciplinar (închisoare, trupă polonă).
	TOTAL	14		
LAGĂRE DE INTERNARE OFIȚERI POLONI	25.IX.1939	4	Drăgășani Corabia Baș Băile Herculane	Lagăr pentru of[ițeri] poloni, de origine germană. Lagăr pentru of[ițeri] generali poloni.
	28.IX.1939	1	Călimănești	
	29.IX.1939	1	Ocele Mari	
	2.X.1939	2	Roșiori de Vede Govora	
	10.X.1939	1	Slănic Prahova	G[eneral] Stackiewicz, șeful M. St. M. polon cu suita.
	20.X.1939	1	Dragoslavele	Mareșal Ritz Șmygli și suita.
	25.10.1939	1	Cetățuie (Brașov)	Lagăr disciplinar (închisoare pentru ofițerii poloni).
		TOTAL	11	
	TOTAL GENERAL	25”		

Anexa 2

„SITUAȚIA CU VARIAȚIILE ÎN
EFECTIVELE INTERNAȚILOR MILITARI POLONI
(ÎN INTERVALUL DE TIMP DE LA 14.X.1939 LA 10.II.1940)

Detalii asupra personalului militar polon		Efectiv la 14.X. 1939	La 10 Fev. 1940		La 7 iulie 1940		TOTAL lipsuri de față efectivul	Observații
			Efectiv	Lipsuri față de data de 14.X.1939	Efectiv	Lipsuri față de data de 10.II. 1940		
OFIȚERI	Generali	26	20	6	18	2	8	
	Superiori	870	440	430	236	204	634	
	Inferiori	2883	1225	1658	963	262	1920	
	TOTAL	3779	1685	2094	1217	463	2562	
TRUPA		17707	7759	9948	5328	2431	12379	
TOTAL MILITARI		21486	9444	12042	6545	2399	14941	
Funcționari militari		1173	334	839	89	245	1084	
Familii ofițeri		1178	229	949	-	229	1178	
TOTAL GENERAL		23837	10007	13830	6634	3373	17203”	

Anexa Nr. 3
**„SITUAȚIA DE EFECTIVELE INTERNAȚILOR MILITARI POLONI
(LA DATA DE 20 NOIEMBRIE 1940)**

Lagărul de internare	Ofițeri				Trupa			Total militari	Funcționari Civili	Total General	Fugați		Eliberați din Lagăre		Obs.
	Gen[erali].	Super[iori].	Infer[iori]	Total	Subof[ițeri]	Trupa	Total				Ofițeri	Trupa	Ofițeri	Trupa	
Dragoslavele	1	2	-	3	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-
Călimănești	16	238	792	1046	5	21	36	1082	3	1085	-	-	-	-	-
Țârgu Jiu	-	6	42	48	333	2783	3116	3164	42	3206	-	-	-	-	-
Dif[erite] garnizoane	1	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Dispăruți din diferite lagăre desființate	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2404	11242	277	3313	
TOTAL GENERAL	18	246	834	1098	338	2814	3152	4250	45	4295	2404	11242	277	3313	”

THE REPATRIATION IN POLAND, BY GERMAN AUTHORITIES,
OF THE LAST POLISH SOLDIERS WHO WERE REFUGEES
IN ROMANIA (28TH OF AUGUST, 1940 – 4TH OF FEBRUARY, 1941)

Abstract

Between August 28, 1940 and February 4, 1941, as a consequence of the first request of the German Army Command, Romanian authorities initiated the first steps to repatriate in Germany-occupied Poland the last Polish soldiers who were refugees in Romania.

Following the German request, on 4th of February, 1941, under the supervision of the German Battalion 514, commanded by major Wolman Fritz, some Polish soldiers were sent back in their country:

- from Cornetu Rail Station, next to Călimănești, the Polish soldiers, who were hospitalized in Călimănești Camp, were boarded on a train – 1041 officers and 21 soldiers, among them Major General Litwinowicz, former vice-minister of the Ministry of National Defence;

- from Cărbunești Rail Station, next to Târgu-Jiu, the Polish soldiers, who were hospitalized in Târgu-Jiu camp, were boarded on a train (47 officers and 644 soldiers).